

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA

Nr. 20. VI aastakäik

15. oktoobril 1931.

Tellimishind:		Toimetus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45	1/1 lhk. . .	kr. 40.00
Poolaastas . .	" 1.50	Kõnetraat 17-77. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " . . .	" 22.00
Välismaale . .	" 5.00	igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " . . .	" 12.00
Poolaastas . .	" 3.00			Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Kel on õigus Otsemaksude Peakomitee otsuseid tühistada? Rahanduslikud raskused välismaal ja nende mõju meil. Linakauplejate soovid lina ja lina-seemne holu- ja veokontrolli teostamise kohta. Lisaraha võtmise kord riigimaksu võlgade sissenõudmisel tuleb muutmisele. Tähtis riigikohtu otsus maksustamise küsimuses. Laevastõidu ringkonnad soovivad ühinemist vaba-parda konventsiooniga. Sisseveo lisatoll sisseseadmine Itaalias. Kirjavahetus Kaubandus-tööstuskoja teateld. Äride register. Ableluvaranduse lahutamise lepinguid. Toiduainete turg. Välisbörssid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Kel on õigus Otsemaksude Peakomitee otsuseid tühistada?

Otsemaksude Peakomitee asjaajamises on tulnud ette juhtum, kus majandusministri ajutine kohustetäitja hr. A. Oinas tühistas seaduslikku jõusse astunud Otsemaksude Peakomitee otsuse. See juhtum on seevõrra tähelepandiv, et juurelda küsimust, kas majandusministril on õigus seadusjõusse astunud peakomitee otsuseid tühistada või on minister selles asjas oma võimupiire rikkunud.

End. vene ärimaksuseaduse (S. K. V kõide 1914. a. väljaanne) §§ 531 ja 597 määrasid kindlaks, et kubermangu ärimaksu-komisjonide otsuste peale võis kaevata senati I departemangu. Seadusandluse motiiv § 531 juure rõhutab eriti, et säärase tähtsa määruse sissevõtmine seadusse, nagu seda on see, et kassatsiooni astmeks maksude alal on valitsev senat, on sündinud niihästi riigikassa kui ka maksumaksja huvides.

Eestis ei ole kubermangu- ega oblasti-ärimaksukomisjone, kuna nende aset täidab 12. aprilli 1920. a. nr. 180 seadusega ellukutsutud Otsemaksude Peakomitee. Mainitud seaduse § 16 väidab, et peakomitee võtab oma asjaajamises

juhtnõõriks kõik need seadusmäärused, mis puutuvad endise kroonupalati ja kubermangu maksukomisjoni talituskorda. Pealegi on 12. aprilli 1920. a. nr. 180 seaduse § 13 expressis verbis öeldud, et Otsekoheste Maksude Peakomitee otsuste peale võib edasi kaevata riigikohtusse ühe kuu jooksul, otsuse kättesaamise päevast arvates. Ka näeb sama seadus oma § 11 ette, kes võib, peale asjast huvitatute, proteste anda peakomitee otsuste peale; see õigus on antud peakomitee esimehele ja kohtupalati prokuratuuri esindajale. 31. juuli 1917. a. seaduse §§ 2 ja 4 annavad rahaministrile (meil majandusministrile) küll õiguse oma võimuga peakomitee otsuste vastu antud kaebusi rahuldada (§ 2) ja peakomitee otsuste vastu antud proteste jätta tähele panemata (§ 4), kuid selle seaduse täpse mõiste järgi võib see sündida ainult maksumaksja huvides, mitte aga ümberpöörduvalt. Otsemaksude Peakomitee asub küll oma asjaajamise ja eelarve suhtes majandusministeeriumi juures, kuid ta töötab eriseaduse alusel, ei ole ühegi seadusega tunnistatud majandusministrile alluvaks ega ole ühegi seadusega

majandusministrile antud õigust ta otsuseid tühistada või seadusjõusse astunud otsuseid peakomiteele ümberotsustamiseks anda.

Sellest selgub, et majandusministril ei ole õigust peakomitee otsuseid tühistada või muuta, kuna see õigus on ainuüksi riigikohtul.

Seda minu väidet kinnitab kaudselt ka riigikohtu seletus (Riigikohtu adm. t. nr. 430 I — 1930. a.), mis antud küsimuse lahendamiseks, kel on õigus riigimaade korralduskomisjoni seadusjõusse astunud otsuseid, mis tehtud asjaaru-

tamise korra olulise rikkumisega, muuta. Riigikohus seletas tol korral, et see õigus on ainult riigikohtul, mitte ühelgi teisel. Kuna siin on tegemist analoogilise asjaga, peab järelutama, et ka Otsemaksude Peakomitee otsuste muutmise kohta riigikohus võib asuda samale seisukohale.

Kõigil neil kaalutlustel jõuame lõpptulemusele, et majandusministri ajutisel kohustetajal ei olnud õigust peakomitee seadusjõusse astunud otsust muuta, vaid et siin on tegemist võimupiiride rikkumisega.

R. Berendsen.

Rahanduslikud raskused välismail ja nende mõju meil.

Võrreldes teiste maadega on Eestis ülemaailmne rahanduskriis annud end võrdlemisi vähe tunda. Saksa rahanduslikud raskused juulis käesoleval aastal möödusid Eestis peagu tähelepanematult, kuna see meie naaberriigis Lätis tugevasti avaldus. Inglise rahanduskriisi mõju aga andis end ka meil tunda, mis väljendus selles, et Tallinna fondibörs ajutiselt suleti. Lahkumisega kullaaluselt langes £ järsku 21. septembril k. a. Londonis 4,00 dollari peale 4,85 vastu 19. sept. k. a., järgnevat päevadel langes £ veelgi £ madalaim seis oli 25. sept. k. a. New Yorgis 3,77 dollarit (langus 22%) ja Londonis koguni 3,575 (langus 26,5%), mis ajast peale £ kurss jälle paranes, püüdes 3,82—3,93 \$ vahel. Varsti pärast £ kursi langemist löid kõikuma ka mitmed teised Euroopa valuutad. Tähtsaimaks sündmuseks oli Skandinaavia riikide valuutade lahkumine kullaaluselt, mis kutsus esile muidugi ka nende kursi languse, alates Daaniga ja lõppedes Rootsiaga. Viimseks sündmuseks on Soome marga kursi langus 12. oktoobril k. a., mis Helsingist saadud teadete järgi ulatus umbes 27—28%.

Meie kroon püsib aga kindlana. Fondibörsi kinnioleku ajal noteeris kursse Eesti Pank kokkuleppel Tallinna Pankade Ühingu juhatausega. £ kurss noteeriti 25. IX 1931. a. kell 10 homm. 14,50 krooni (ostukurss), kell 1 p. langes aga 13,50-ni (madalaim seis); sealt peale paranes £ kurss ja kõikus 14.— ja 15.— krooni vahel, vastavalt £ kursi liikumisele mõõduandvaid börsidel. 6. oktoobril algas uuesti Tallinna fondibörsil välis-

valuuta kursside noteerimine ja deviiside müük anti jälle vabaks, mis vahepeal oli sündinud Eesti Panga kontrolli all. Mõnelt poolt avaldatud kartus, et võib tekkida suur valuuta nõudmine, oli alusetu. Hoopis vastupidi, nõudmine koguni vähenes pärast valuutamüügi vabaks laskmist ja vahepeal täiesti puudunud valuuta juurevool Eesti Panka algas uuesti.

G. Scheel & Ko moratorium.

8. oktoobril k. a. suleti kohtu- ja siseministri kui sisekaitseülema otsusega A.-s. G. Scheel & Ko pank kaheks päevaks. G. Scheel & Ko'l, kelle tegevus oli rajatud peamiselt väliskrediitidele, tekkis raskusi väliskrediitide tagasitõmbumisest, mis oli tingitud teravast kriisist rahvusvahelisel rahaturul. Vaatamata sellele, et pank ei ole kannatanud mingisuguseid erilisi kahjusid ja tal on tarvilised aktivad, nõrgendas siiski väliskrediitide tagasitõmbamine panga seisukorda ja ta tegevus oli raskendatud. Seepärast otsustas vabariigi valitsus anda G. Scheel & Ko'le moratoriumi ja esitas riigikogule sellekohase seaduseelnõu, mis ka 9. oktoobril k. a. vastu võeti ja hakkas maksma „Riigi Teatajas“ avaldamisega (R. T. nr. 80 — 9. X 31).

Selle seaduse alusel määras majandusminister G. Scheel & Ko'le moratoriumi kolmeks kuuks. Alates 10. oktoobrist k. a. on pank uutel tingimustel jälle avatud. Väljamakse pank esialgu, kuni majandusministri uue korralduseni, ei toimi.

Linakauplejate soovid lina ja linaseemne hoiu- ja veokontrolli teostamise kohta.

Lina ja linaseemne hoiu- ja veokontrolli teostamise määruste eelnõu, mis põllutöoministeriumis välja töötatud ja Kaubandus-tööstuskojale arvamise avaldamiseks saadetud, läbivaatamiseks oli kojas korraldatud linakauplejate koosolek, mil määruste eelnõu tuli üksikasjalisele kaalumisele.

Eriti rohkesti tekitas mõttevahetusi linade standardiseerimise küsimus, kuna ühed pooldasid linade riiklikku standardiseerimist, teised aga — eriti Pärnu eksportöörid — olid selle vastu, tuues ette, et igal eksportööril on aastate jooksul kujunenud välja oma standart, mille järgi nende lina välismaal tuntakse ja hinnatakse. Kurdeti, et riiklik standardiseerimine võiks tekitada, vähemalt esialgselt, takistusi linade müümises, andes ostjatele põhjust kaebusteks, et linaid pole saadud seni tuntud sortides. Võtaks aega ja tooks arusaamatusi enne kui uus standart saaks üldiselt tuttavaks. Selgus, et vähemus linaeksportööre pooldab riiklikku standardiseerimist, kuna suurem osa eksportööridest soovib jääda endiste väljakujunenud sortide juure. Oldi arvamises, et kui siiski riiklik standardiseerimine viiakse läbi, siis määrustes tuleks teha terve rida parandusi. Määrused nõuavad, et linaärid igal aastal uuesti registreeruksid. Leitakse, et linaväljaveoärid on peaaegu viimseini vanemad ettevõtted, millised on tegutsenud juba aastakümneid ja isegi -sadu, ja et juhuslikke eksportööre vaevalt on juure tulemas, seepärast oleks liigne nõue, et need ärid

peaksid igal aastal uuesti registreeruma. Oleks küllaldane, kui äri üks kord on registreeritud. Registreerimise jääks äri püsima kuni selle väljaveotegevuse lõpetamiseni. Samuti liigne on nõue, et linakaupmees ette teataks, milliseid lina liike ta kokku ostma ja ekspordeerima hakkab, seda ei võigi kaupmees ette teada, kuna see oleneb välismaa ostja nõudmisest.

Edasi leitakse vajalikeks teha parandusi määruste selles osas, mis käsitleb linade laoshoidmist ja sorteerimist. Ka ei lepita sellega, et määrused lina kontrolörile jätavad õiguse teostada kontrolli hiljemalt 48 tunni pärast, kuna see sageli võib tuua viivitust linade ärasaatmises. Kontrolör peaks ilmuma viibimata, kui ta pole ametiasjus seotud mujal. Kontrolöri nõudmine kirjalikult leitakse olevat üleliigne ja rutulistel juhtumel peaks kutse võima olla ka telegraafiline või telefoniline.

Koosolek leiab ka, et lubatud kõrvalekaldumise protsent kvaliteedis (5%) on liig väike, kuna tegelikult see protsent on tihti suurem ja seega lepivad ka ostjad. Seepärast tuleb 5% asemele võtta 10%.

Pealeselle võeti koosoleku poolt vastu veel mitmed parandused kauba märkide ja pakkimisviiside kohta.

Koda esitas linaeksportööride seisukohad põllutöoministeriumile palvega need määruste lõplikul redigeerimisel võtta arvesse.

Lisaraha võtmise kord riigimaksu võlgade sissenõudmisel tuleb muutmisele.

Maksuametnike lisatulud jäävad ära?

Kaubandus-tööstuskoja III sektsiooni täiskogu koosolekul 5. skp. arutati kojas algatatud ja koja nõuniku R. Berendseni poolt väljatöötatud seaduseelnõu, millega tahetakse muuta praegusi riigimaksu võlgade sissenõudmisel võetava lisaraha norme ja jaotamise korda. Seni võeti riigimaksu võlasummalt alla 1 krooni 10 senti, 1—5 kroonini 25 ja üle 5 kr. kuni 10 kr. 50 senti. Kui võlasumma ulatus juba üle 10 krooni, siis võeti selle sissenõudmisel juba 5% nõutavast summast, küsimata sellest, kas maksuvõlg tuli sisse nõuda maal või linnas. Sel moel lisarahana aasta jook-

sul sissevõetud summad ulatusid miljonisse sentidesse, milliseist summadest linnades ja aleveis 50% ja välispool linnu ja aleveid 25% läks otse maksude valitsuse deposiiti maksuametnikele ja Eesti Panga osakondade personaalile gratifikatsioonide maksmiseks.

Uues seaduseelnõus on lisaraha norme endistega võrreldes tunduvalt vähendatud. Nii on maksuvõlad alla 1 kr. lisaraha võtmise alt hoopis välja jäetud; 1—5 kr. kavatsetakse võtta lisaraha linnades ja aleveis 20 senti, välispool linnu ja aleveid 25 senti; võlasummalt 5—10 kr. ka-

Tähtis Riigikohtu otsus maksustamise küsimustes.

Küsimused: 1. Kas tuleb maha arvata maksualusest kasust 5% riigimaksu, mis maksustatava ettevõtte poolt välismaalt laenatud kapitalide eest makstud protsendimaksu pealt tasutud?

2. Kas on maksnikul õigus nõuda, et aruande-aasta tulumaks peab maha arvatama ta eelmise operatsiooniaasta eest määratud maksualusest kasust?

Vastused: Otsekoheste maksude peakomitee on mõlemad küsimused otsustanud eitavalt; esimese põhjusel, et 5% riigimaksu (otsemaks. sead. § 614 p. 3) kandjaks seaduse järgi on kreditor (otsemaks. sead. § 620) ja deebitori poolt tasutud summa ei kuulu tema maksualusest kasust mahaarvamisele (vt. Vene sen. sel. 28. VIII 1914. aast. nr. 10125), ja teise — et tulumaksu katteks summasid määratud ei ole ja see kuulub kasust mahaarvamisele ainult maksu tasumise aastal brutto tulust.

Ühe aktsiaseltsi poolt riigikohtule antud kaebuses (Riigikohtu adm. osak. toimetis nr. 520-II 1931. a.) vaidleb A.-S. volinik nende peakomitee põhistuste vastu, seletades, et peakomitee poolt käsitatud Vene sen. ukaasis öeldakse „viieprotsendiline (kupongi) maks, mis sisaldab endas üht liiki tulumaksust, esineb isikliku maksuna ja juhu, kui maks makstakse mitte väärtpaberite omaniku, vaid panga poolt, ei ole põhjust selle summa maksualusest kasust mahaarvamiseks“ (Bilbasovi ärim. sead. lhk. 51, märkus 4); see ukaas järgnenud tol ajal, kui Venemaal ei olnud veel olemas tulumaksu, ja oma täpse sisu järgi puudutatavat ainult pankade ja väärtpaberite omanike vastastikkust vahetada ega kannatavat seepärast laiendavat tõlgitsemist. Täiesti teises seisukorras olevat tema volitaja, kes nimetatud 5% riigimaksu maksab oma välismaa kreditoride eest, kes keelduvad seda maksu tasumast Eestis. Kuna ärimaksu sead. § 519 p. 1 lit. vene täht „n“ põhjal maksualusest kasust arvatakse maha riigi, maakonna ja linna maksude maksmiseks, välja arvatud kasuprotsendimaks, siis loogiliselt kuuluvat maksualusest kasust mahaarvamisele

tema volitaja poolt eelmisel operatsiooniaastal tegelikult makstud ja tema sama aasta aruandes läbiviidud 5% riigimaks. Edasi vastavalt § 519 p. 1 lit. vene täht „n“ kuuluvat mahaarvamisele maksustatava operatsiooniaasta eest väljaarvatud maksualusest kasust maksuaasta tulumaks, täiesti olenemata nii kommertskaasu suurusest kui ka ettevõtte aktsionääride üldkoosoleku otsusest ettevõtte kasu jaotamise kohta, nagu see ka on väljendatud Ots. Maksude Peakomitee otsuses 6. veebruarist 1924. a. ühes teises kaebasjas.

Riigikohus leidis, et kaebaja seletused ei ole kaaluvad järgmistel põhjustel:

1) Ots. Maks. sead. § 620 näeb ette, et § 614 p. 3 põhjal võetava 5% riigimaksu tasuvad riigile deebitorid (aruandvad ettevõtted) võlakapitalide omanike, s. o. kreditoride, eest. Kuid, — nagu selle peale nimelt tähendatakse kaebaja poolt oma seisukoha kaitseks tsiteeritud Riigikohtu otsuses 14. maist 1928. a. nr. 28, deebitoril kui maksjal on õigus kinni pidada vastavalt kreditorilt viimase eest tasutud maksumat. Asjaolu, et välismaa kreditorid keelduvad seda maksu tasumast aktsiaseltsile, ei või olla põhjuseks selle aktsiaseltsi poolt vabatahtlikult ja seadusetahte vastaselt enda kanda võetud maksu mahaarvamiseks maksualusest kasust.

2) Ei või rahuldumist leida ka see kaebaja nõue, et kohus „printsipiaalselt“ otsustaks, et 1930. maksuaastal määratud tulumaks peab maha arvatama ta 1929. operatsiooniaasta eest, sest, nagu seda öieti tähendab Otsekoheste Maksude Peakomitee oma seletustes, kaebaja tulumaks oli ärimaksu arutamise momendil määramata ja ka kaebuse Riigikohtusse esitamise puhul kui ka kaebuse Riigikohtus arutamise ajal veel otsustamisel. Seega, kui oletatav maks, ta ei kuulu mahaarvamisele maksualusest kasust seaduse teksti täpse mõiste järgi. Pealegi kaebaja ise selle maksu katteks kulusid pole näidanud, puhaskasu jaotamisel pole selleks summat määratud ja lõppeks — oma maksualuse kasu arvestamisel ei olegi üldse seda kulu arvestatud.

Laevasõidu ringkonnad soovivad ühinemist „vabaparda konventsiooniga“.

Kaubandus-tööstuskoja laevasõidu sektsiooni juhatus koosolekul 25. sept. s. a. oli arutusel „Laevade vaba-parda konventsiooniga“, mis Londoni konverentsil 1929. a. vastu võeti, ühinemise tarvidus Eestis.

Küsimust arutades leidis sektsiooni juhatus, et oleks väga soovitav ja tarviline, et see konventsioon ka Eestis maksma pandaks. See tarvidus järgneb sellest, et konventsiooni põhjal lubatakse teatavat liiki laevadel, nimelt metsaveo-

ja tanklaevadel, vähendada laeva vaba-parrast, mis võimaldaks 5—10% rohkem laadungit peale võtta.

Arusaadavalt tõstaks see tähtsalt laevade võistlusvõimet ja kui Eesti seda ära ei kasuta, oleks meie laevadel raske võistelda nende välisriikide laevadega, kus vastavad määrused maksimas.

Tegelikult ongi konventsiooniga ühinenud juba Norra, Hollandi ja Ameerika Ühisriigid. Samuti on vastav seadus vastuvõtmisel ka Inglise parlamendis ja Prantsus- ning Saksamaal.

Seni on meil vaba-parras määratud vaid välismaa asutuste või seltside poolt, kuna aga konventsiooni vastuvõtmisega oleks võimalus seda teha ka Eesti asutuste poolt.

Laevasõidu sektsioon leidis seepärast väga soovitatavaks, et konventsiooni põhimõtted meil maksma pandaks ja otsekohe asutaks konventsiooniga ühinemise eeltöödele.

Laevasõidu sektsiooni arvates oleks kõige praktilisem tee konventsiooni maksmapaneku läbiviimiseks, kui mereseaduse komisjonile tehtaks ülesandeks vajalised materjaalid konventsiooniga ühinemiseks ette valmistada.

Kaubalaevade masinameeskonna alammäära küsimus.

Teedeministeeriumi poolt Kaubandus-tööstuskojale arvamise avaldamiseks saadetud kaubalaevade

vade masinameeskonna alammäära kava oli arutusel koja laevasõidu sektsioonis, kus leiti, et nimetatud alammäära maksmapanek eesti kaubalaevades tekitaks katlameeskonna normide suurendamist, eeldades sõidukulude kasvumist, mis aga praegusel raskel kitsikuse ajajärgul on lubamatu ja võtab laevadelt võimaluse edasitöötamiseks.

Määruse koostamisel on võetud eeskujuks prantsuse sellekohased normid, kuid teatavasti on Prantsusmaa ainus riik maailmas, kus laevasõidu alal on maksev 8-tunniline tööpäev. Peamiselt sel põhjusel kiratsebki prantsuse kaubalaevastik ega saa töötada riiklike toetussummadeta. Koja arvates oleks seepärast Prantsusmaalt eeskujuvõtmine täiesti ekslik, mis tõstaks eesti laevades katlameeskonna normid kõrgemaks kui meiega võistlevais välislaevades tarvitusel. Koda esitas sel puhul teedeministeeriumile märgukirja, tuues ette üksikasjalised puudused, mis määruses kojal pole vastuvõetavad ja vajavad muutmist.

Näiteks on Saksamaal vabakokkuleppe põhjal kujunenud välja kord, et Põhja- ja Baltimere sõidus käib masina- ja katlameeskond laevades alla 1600 br. rgt. ainult kahes vahis; meil tahtakse aga uue määrusega 3 vahti teha sunduslikuks juba laevades 200 rgt. peale. Samuti tahab määrus tungida ka tööaja ja ületunnitöö korraldamise alale laevasõidus, mida aga tööaja seadus sugugi ette ei näe.

Sisseveo lisatolli sisseseadmine Itaalias.

(Väliskaub. osak. inform.)

„Stefani agentuuri“ kaudu on avaldatud järgmine ametlik teadaanne Itaalias sisseveo lisatolli — 15% ad valorem — maksmapanemise üle riigikassa puudujäägi katteks:

„Riigikassa bilansi olukord ja tarvidus katta võimalikult kiiresti riigikassa puudujääki on sundinud valitsust võtma käsile erilise tollimäärade kohta käiva abinõu. Vastava kuningliku dekreediga on määratud kindlaks lisatoll 15% suuruses ad valorem sisseveetavalt kaupadelt, millede kohta maksvusolevais lepinguis ei ole ette nähtud enamsoodustuse käsitus. Kivisõe kohta on kindlaks määratud lisatoll ainult 15% suuruses ad valorem.

Lepingu järgimise poliitikast, millise Itaalia on teinud omaks, on ka käesoleval korral kinni peetud. On jäetud muutmataks tolli käsitus kõigi kaupade kohta, millised on ette nä-

htud maksvusolevais Itaalia poolt sõlmitud rahvusvahelistes lepinguis; selle juures on Itaalia loobunud kaunis suurtest rahalistest kasudest, milliseid oleks võinud saada ka väikesest tolli tõstmisest mainitud kaupade pealt.

Peale mainitud erandite (kivisõe kohta) on teised erandid ette nähtud majanduslike nõuete kohaselt. Lisatollist on vabastatud kõik teraviljad, pealeselle õliseemned, millised on määratud tööstuslikuks tarvitamiseks, ja looma- ja taimeraskvad, millised on määratud samaks otsarbeits.

Lisatollist vabastatud teiste kaupade seast on tähtsaimad: ärtsid, kivid, mullad ja mineraalid, keemilised väetisained, kallismetallid kangides, tükkides ja rahades, kaltsud, villajäänused ja kaubalaevad.

Ka vedelad kütteained käivad lisatolli alla, mille juures on tõstetud ka müügitmaks (tassa di vendita) 80 liitrile kvintaal bensiinilt, 14 liirile kvintaal petrooleumilt ja 22 liirile kvintaal teistelt mineraalõlidelt. Mineraalõlide destilleerimise jäänuste peale, millised on määratud kütteaineks, on seatud sisse ka väike müügitmaks, kooskõlas müügitmaksu tõstmisega üldnimetatud mineraalõlidelt. Dekreet astub jõusse 26. septembril 1931. a.“

Riigikassa puudujääk käesoleva eelarveaasta (algus 1. juulil 1931. a.) esimese kahe kuu — juuli ja augusti — jooksul tegi välja: juulis 1931. a. — 204 miljonit liiri (124 miljoni liiri vastu juulis 1930); juulis ja augustis 1931.

a. kokku 553 miljonit liiri (345 miljoni liiri vastu juulis ja augustis 1930. a.).

Kuigi käesoleva eelarve koostamisel, võttes arvesse ülemaailmset majanduslikku kriisi, oli ette nähtud puudujäägi suurenemine, võrreldes läinud aastaga, ei ole Saksa ja praegune Briti rahanduslik kriis jätnud ega jäta mõjutamata ka Itaalia majanduslikku käiku.

Tööta töölise arv, milline juuli lõpul tegi välja 637.531, on augusti lõpuks tõusnud 693.256 peale. Hädatööde korraldamine töötuile, eriti eelseisvaks talveks, koormab raskesti riigi rahandust. Teedeministeeriumi poolt on hädatööde kuludeks töötuile eelseisval talvel määratud 1.865 miljonit liiri, millega tööd antakse ligi 120.000 töötule.

Koja Teataja kirjavahetus.

Kas hankevõtja peab omandama äritunnistuse?

Küsimus: Palun lahkesti vastata, kas olen kohustatud riigihanke võtmisel omandama ka äritunnistuse? J.

Vastus: Eestis maksvad seadused nõuavad sel puhul, kui riigiga korraldatakse töövõtteid või hankeid, et riigi kontrahent tingi-

mata esitaks äritunnistuse, millega paratamatult on seotud ka registreerimine Kaubandus-tööstuskojas äride registreerimise seaduse alusel. Seda põhimõtet on majandusministeerium riigiasutustele omapoolt veel kord ringkirjaliselt meele tuletanud. On tulnud ette üksikuid juhtumeid, kus valitsusasutused selle seaduse nõudest pole pidanud kinni, kuid hiljem, kui see on saanud teatavaks, on tagantjärele nõutud sellekohase seaduse määruse täitmist. M.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Koja III sektsiooni üldkoosolek.

Esmaspäeval, 5. oktoobril s. a., pidas koja väikekaubanduse sektsioon oma üldkoosoleku, millest võttis osa 15 sektsiooni liiget. Peale haridus- ja sotsiaalministeeriumi poolt väljatöötatud haiguskindlustuse seaduseelnõu, mille kohta koda juba varem oma seisukohad ministeeriumile on teatanud, oli päevakorras ka uus maksustamise korralduse seaduse eelnõu, mille kohta sektsiooni täiskogu asus seisukohale, et maksukomiteede koosseise täiendataks ka maksnike esindajatega. Samuti asuti seisukohale, et praeguse puhaskasumaksu asemel peaks nii tööstuslikke kui ka kaubanduslikke ettevõtteid maksustatama läbikäikude järgi üldisel alusel.

Edasi täiskogu arutas lisaraha võtmise küsimust maksuvõlgade sissenõudmisel, mille kohta kojas muutmisseaduse eelnõu kokku on seatud. Seaduseelnõust pikemalt teisel kohal.

Lõppeks kaaluti ka 1932. a. eelarve küsimust ja jõuti otsusele, et siin tuleb saavutada võimalik kokkuhoid.

Äride register septembrikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad.

1. August Adoberg, Meeksi v., tuuleveski.
2. Marie Allik, Tallinn, Saue 6, toiduainetekauplus.

3. Voldemar Altroff, Nehatu v., vürts-pood.
4. Viassili Baranov, Tartu, Raekoja 101, toiduainetekauplus.
5. Johannes Baumann, Haimre v., talurahvakauplus.
6. Sergei Berg, Tallinn, Raua 20—1, arstitarvetemüük ja agentuurkontor.
7. Bernhard Blauhut, Tartu, Narva mnt. 18, saapakauplus.
8. August Breivel, Tallinn, Endla 45, lihakauplus.
9. Café „Centrum“, Erika Kiesel, Tallinnas, S. Karja 19, prokurist Bernhard Kiesel.
10. Karl Flinck, Tartu, Promenaadi 6, ve-sivarustuse, kanalisatsiooni ja keskkütte siseseadete tööstus.
11. Haim Goldmann, Tallinn, S. Tartu mnt. 1, mütsi- ja pudukauplus.
12. Linda Härm, Pärsti v., vürtspood.
13. Amalie Jakobson „Progress“, Tallinn, Harju 32, keemiline puhastus, pressimine.
14. Maria Jeeger, Tallinn, Pagari 4, söögi-maja.
15. Johanna Johanson, Nõmme, Raudtee 47, toiduainetekauplus.
16. Hugo Juksar, Tallinn, Oskari 33, puude- ja turbamüük.
17. Aleksander Jäger, Nõmme, S. Pärnu mnt. 151, kalakauplus.
18. Mag. Aleksander Jürgens, Tartu, Aleksandri 70, keemia-farmatsöidiline labo-ratoorium.
19. Johann Kahlau, Tallinn, Pikk 31, jala-nõudekauplus.
20. Oskar Kangur, Torma v., vürtskauplus.
21. Minna Kenk, köitekoda ja paberijäri „Pärli“, Tartu, Vana 2; prokurist Hendrik Tõnisson.
22. Emilie Kippasto, Tartu, Jaama 65, toiduainetekauplus.
23. Aleksei Kitajev, Tartu, Rüütli 8, koloniaalkauplus.
24. Otto Kolga, Patküla v., talurahvakaup-lus.
25. Artur Kress, Tallinn, Maakri 40, toidu-ainetekauplus.
26. Jakob Kreutzer, kinoteaater-varietee „Grand-Marina“, Tallinn, Merepuiestee 10.
27. Jaan Krijer, Tartu, Kastani 143, toidu-ainetekauplus.
28. Klara Kubo, Tartu, Riia 27, pruugitud mööbli kauplus.
29. Miina Kuur, Nõmme, Kaevu 15, toidu-ainetekauplus.
30. Herman Laar, Tartu, Saekoja 7, toidu-ainete- ja piimakauplus.
31. Aleksander Laur, Tallinn, Olga 5, ka-lakauplus.
32. Ludmilla Leval, Tallinn, Sambla 2, toiduainetekauplus.
33. Herbert Lukk, Tartu, Võru 78, piima-kauplus.
34. Amanda Murro, Võru, Jüri 29, toiduai-netekauplus.
35. Usaldusühing „Neftimport“ S. Kablitz, J. L. Mõttus ja Ko, Võru, Vabaduse 1, nafta-saaduste, soola ja igasugu muu kaubaga kauplemine, täisosanikud Siegfried Kablitz ja Johann-Lembit Mõttus, osakapit. Kr. 4.500.—, prokurist Johan Jänes.
36. Hans Nigosen, Tallinn, Niine 15/18, toiduainete- ja piimakauplus.
37. Eduard Orgen, Tallinn, Vabriku 15, lihakauplus.
38. Jaan Orlov, Küti v., riigiviina kauplus.
39. Leonhard Poots, Tallinn, Öle 4, toidu-ainetekauplus.
40. Pauline Post, Tallinn, Nunne 8—1, rät-sepatööstus.
41. Karl Pralla, Tallinn, S. Juhkentali 26, leivatööstus.
42. Rudolf Pärlin, Roela v., talurahva-kauplus.
43. August Reigas, Tartu, Riia 61, kirju-tusmaterjaali- ja pruugitud raamatute kaup-lus.
44. Voldemar Roletski, Narva, Suur 23, söögisaal.
45. Evald Rooma, Tartu, Raekoja 51, toi-duainetekauplus.
46. Leida Raimthal, Nõmme, Mustamäe 14, toiduainetekauplus.
47. Erich Rästas, Tartu, Tähe 70, pagariäri.
48. Rosalie Schwarz, Tallinn, Pikk 3, naiste ja meeste üliriiete tööstus.
49. Heinrich Seibi, Tallinn, Rohu 25, liha-kauplus.
50. Peeter Siim, Valguta v., vürtskauplus.
51. Margarethe Stolmer, Tallinn, Vilmsi 20, daamide ja härrade juuksetööstus.
52. Mütsitööstus Esther Strasch, Tallinn, Maakri 4.
53. Marie Tankson, Tartu, Riia 10, pea-lisnaha- ja jalanõudetööstus.
54. Lovisa Tennosar, Tartu, Raekoja 14, toiduainete- ja piimakauplus.
55. Voldemar Tomason, Tartu, Turu 36, saapapealsetetööstus.

56. Johannes Tuulmeets, Tallinn, Jakobsoni 24, kirjutusmaterjaali- ja pudukauplus.
57. Albert Tõlk, Tartu, Meltsiveski 10, saun.
58. Felix Ummmer, Tallinn, S. Juhkentali 46, riidekauplus (abikauplused Tallinnas, Laada pl. 23 ja 24; Nõmmel, Künka 4, kudumistööstus).
59. Priidik Uster, Tallinn, Prii 12, liha-kauplus.
60. A. Vaher ja Ko, Tartu, Riia 6, köitekoda, täisühing, täisosanikud August Vaher ja Oskar Bundt, osakapital Kr. 1.250.—
61. Ida Veiserik, Tallinn, Graniidi 31, toiduainetekauplus.
62. Viljandi mehhaaniline ehitus- ja mööblitööstus Mats Ritsson, Viljandi, Ueveski tee 3-a.
63. August Viller, Narva-Jõesuu, Vabaduse 30, toiduainetekauplus.
64. Ferdinand Vinter, Tallinn, Uus-Maailma 7, toiduainetekauplus.
10. Marie Kasterbusch üle viinud toiduainetekaupluse Koidu tänavalt 11 J. Vilmsi tänavale 52, Tallinnas.
11. Juhan Kiin üle viinud laskeriistade- ja mütsiäri Kauba tänavalt 15 Kauba tänavale 9, Tartus.
12. Marie Korknobel, Tartu, Turu 11, firma nimetus muudetud järgmiselt: „Marie-Martha Korknobel“.
13. Oskar Kottis üle viinud toiduainete- ja piimakaupluse Aleksandri tänavalt 113 Suur-Kaar 20, Tartus.
14. Johannes Kubo jätkab äritegevust Helenurme vallas (segakauplus).
15. Ite Lermann avanud Tallinnas, Maakri 4, veel ühe mütsikaupluse (varem reg. Tallinnas, Viru tän. 24, mütsi- ja karusnahakauplus).
16. Luscher & Matiesen, Tallinn, Kuninga 2, veini- ja napsikauplus ja -tehased, lahkunud täisosaniku Viktor Luscher'i asemele astunud täisosanikuks Arnold Luscher.
17. Gustav Pertmann jätkab äritegevust (toiduainetekauplus) Tallinnas, Uus 5.
18. Maks. tunn. Julius Raabe, Tartu, Tähe 62, segakauplus, varanduse hooldejaks on v. adv. abi Augustin Saar.
19. Jaan Raamann avas Tallinnas, Mardi 12, veel teise lihakaupluse, milline asukoht jääb ka tema firma asukohaks (varem reg. Paldiski mnt. 51).
20. Kristine Raava üle viinud toiduainete-kaupluse Kaasani tänavalt 5 Endla tän. 44, Tallinnas.
21. A.-s. A. Rosenwald & Ko, Tartu, Suurturg 8, lahkunud juhatuse liikme Joosep Habicht'i asemele valitud Johanna Rosenwald.
22. Harald Sahme avanud Tallinnas, Harju 27, päevapilditarvete abikaupluse (varem reg. Rataskaevu 2, fa all „Päevapilditarvete kauplus „Fototur“ H. Sahme“).
23. Johannes Siilak üle viinud koloniaal- ja nahakaupluse Veski tänavalt 3 Valga 1, Tõrvas.
24. Rosalie Sillaots üle viinud toiduainete-kaupluse Oskari tänavalt 37 samale tänavale 38, Tallinnas.
25. Aleksander Sunni avanud Tallinnas, Imanta 34, trikoo- ja sukatööstuse, prokurist Aleksander Poleschuk (varem reg. Tallinnas S. Pärnu mnt. 30 pudu-, kirjutusmaterjaali- ja mänguasjadekauplus).
26. Tartu Pank, Tallinn, Paul Sachs'i prokuura kustunud.

Registreeritud muudatused.

1. Erich Bachmann avanud Pärnus, Aisa 62, võrgutööstuse (varem reg. Pärnus, Pikk 7, nõöri- ja võrgutööstus), firma nimetus on „E. L. Bachmann“.
2. Maks. tunn. Artur Buschi konkursivalitsusse kuuluvad: esimees v. adv. abi Tõnis Päi, Boris Brandt ja Eberhardt Vogdt.
3. Eduard Buurmann lõpetas Jõgeval, Turu 3, asunud kellasepa-, raadio- ja jalgrataste parandustöökoja ja avas Jõgeval, Suur 26, kellasepäri ja segakaupluse firma all „Kuldala E. Buurmann“.
4. Herbert F. Dunkel ja Ko, Tallinn, Lai 1, prokuura antud Wolfgang Goldberg'ile.
5. Sender Fraenkel üle viinud agentuurkontori Terase tänavalt 3—2 Weizenbergi 20, Tallinn.
6. Saapatööstuse a.-s. „Globus“, Tallinn, kustunud Heinrich Mäni prokuura; prokuura antud Voldemar Virro'le ja Johann Streff'ile.
7. Maks. tunn. Arnold Hausenberg'i konkursivalitsusse kuuluvad: v. adv. abid Vladimir Jekimov, Arved Brock ja Boris Kropmann.
8. Elfriede Heidenthal üle viinud pudu-, moe- ja kirjutustarvete-kaupluse V. Kalamaja tänavalt 7-a S. Pärnu mnt. 32-a, Tallinnas.
9. Johan Ilves üle viinud talurahvakaupluse Kilingi-Nõmme alevist Talli valda.

27. Nahatööstuse a.-s. „Union“, Tallinn, kustunud Heinrich Männi prokuura, prokuura antud Peeter Rebasele ja Johan Streff'ile.
28. „Põllumajandustarvete kaubanduse osaiühisus C. A. Virkhaus“, Tartu, Narva mnt. 42 44, maks. tunnistatud, vann. hooldajaks määratud v. adv. abi Hermann Valter.
29. Voldemar Vormansik üle viinud toiduainetekaupluse Raudtee tänavalt 10 Haava tänavale 17, Nõmmel.

Tegevuse lõpetamine registreeritud.

1. Amalie Allik, Tallinn, Saue 6, toiduainetekauplus.
2. Liine Einsen, Tallinn, Graniidi 31, toiduainetekauplus.
3. Sophie Grünberg „Mimosa“, Tallinn, V. Kalamaja 7-a, rohu- ja kosmeetikakauplus.
4. Ida Hints, Nõmme, Kaevu 15, toiduainetekauplus.
5. Leena Kümmik, Tallinn, J. Vilmsi 52, toiduainetekauplus.
6. Natalie Labo, Nehatu v., vürtsipood.

7. Albert Laks, Harku v., toiduainetekauplus.
8. Otto Leinberg, Nõmme, Raudtee 17, toiduainetekauplus.
9. Marta Linder mann, Tallinn, Jakobsoni 14, kirjutusmaterjaali- ja pudukauplus.
10. Johannes Lukk, Tartu, Karlova 97, toiduainetekauplus.
11. Jaan Purikas, Tallinn, Sambla 2, toiduainetekauplus.
12. Rudolf Põld, Nõmme, S. Pärnu mnt. 151, kalakauplus.
13. Jüri Sarapik, Jüri Saarmann, Tallinn, S. Juhkentali 26—6, leivatööstus.
14. Leena Sarapik, Tallinn, Olga 5, kalakauplus.
15. Marie Soonik, Tallinn, U. Maailma 7, toiduainetekauplus.
16. Abe Strasch, Tallinn, S. Tartu mnt. 1, mütsikauplus.
17. Kadri Unt, Tallinn, Lutri 5, koloniaalkauplus.
18. Rudolf Vei, Nõmme, Pikk 95, toiduainetekauplus.
19. Slove Ziegelmann, Tallinn, Maakri 4, valmisriiete, mütsi- ja karusnahakauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepingud.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Kangur, Robert ja Kabul Klara	11. IV 31.	Nr. 52 7. VII 31.	Tartu, Fortuna t 25.
Kõiv, Aleksander Peetri p. ja tema abikaasa Linda Karli t.	21. III 31.	„	1) Valk, Riia t. 9. 2) Valk, Keskt. 20.
Schüts, Hans Jaagu p. ja tema abikaasa Miili Jüri t, sünd. Munim	„	„	Valgam. Hummuli v.
Kodar, Ferdinand ja Bilis Elvine	18. VII 31.	„	1) Tallinn, keskvangla. 2) Järva m., Ambla v.
Kelement, Johannes ja tema abikaasa Pauline, sünd. Saarfeldt	30. VI 31.	Nr. 53 10. VII 31.	Keila v. Alliku t.
Veerbaum, Heinrich Jakobi p. ja tema abikaasa Linda-Leontine, sünd. Pärnamägi	3. VII 31.	„	Tall. Graniidi 25—3.
Grosberger, Joosep ja tema abikaasa Ella, sünd. Jürgenson	13. V 30.	Nr. 54 14. VII 31.	Koeru, Veinjärve v.
Alaots, Martin-Hugo ja tema abikaasa Marta Sipsaka, Aleksander ja Luht, Juulie	19. V 31.	„	N.-Jõesuu, Vabaduse 31
Vikat, Aleksander Gustavi p. ja tema abikaasa Antonie Rudolphi t, sünd. Tambik	9. IV 31. 16. V 31.	„ „	Tapa, Lai t. 4. Undla v. Virum.
Jammer, Jüri Mihkli p. ja tema abikaasa Anette Mihkli t, sünd. Marting	19. VI 31.	Nr. 58 28. VII 31.	Velise v. Pärdu k.
Niemann, Erich Karli p. ja tema abikaasa Renate Jaani t, sünd. Sillaots	„	„	Kunda, Märjamaa v.
Puumann, Johannes Peetri p. ja tema abikaasa Liisa Peetri t, sünd. Mets	„	„	Tall. Herne t. 9.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Laaman, Theodor Jaani p. ja tema abikaasa Elfride Johani t.	21. VII 31.	Nr. 58 28. VII 31.	Saaluse v. Võrum.
Tapfer, Eduard Hendriku p. ja tema abikaasa Alma Johani t., sünd. Soo	11. IV 31.	„	Jõgeva v. Kaarli t.
Aarna, Villem-Eduard Augusti p. ja Mats, Alide-Vilhelmine Liisa t.	17. I 31.	„	1) Vana Koiola v. 2) Peri v. Võrum.
Kõiv, Ado ja tema abikaasa Minna, sünd. Vidistein	3. VII 31.	Nr. 61 7. VIII 31.	1) Vaimõisa as. Läänem 2) Tall. Koidula 27.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Kaupade vahetus N. Venega septembrikuus.

Septembrikuus on N. Venesse läinud kaupu — sigu 122 vag. 448 tn., paberit 75 vag. 1088 tn., puumassi 20 vag. 324 tn., muid kaupu on läinud mõned üksikud vagunid.

Tulnud kaupadest oli — propse 350 vag. 4736 tn., soola 48 vag. 799 tn., naftat 27 vag. 347 tn., petrooleumi 11 vag. 126 tn., kaoliini 10 vag. 167 tn., ja muid kaupu vähemal määral.

Kokku on N. Venesse läinud kaupu 230 vag. 2017 tn. ja sealt saadud 467 vag. 6365 tn., seega rohkem 237 vag. 4348 tn. kui sinna läinud.

Navigatsioon Pärnu sadamas lõpeb 15. detsembril.

Veeteede valitsus teatab, et tänavuaastane navigatsioon Pärnu sadamas hoitakse alal 15. detsembrini s. a. Pärast seda tähtaega jäälohkujaid Pärnu enam ei saadeta. Asjast huvitatud ringkondadel tuleb seda asjaolu vedude korraldamiseks aegsasti arvestada.

Hoiatus ärimeestele.

Nagu ärimeestelt kuuleme, käib keegi endine reklaambüroo pidaja P., kes muuseum praegu kelmuste pärast kohtu all, ärides ringi ja kogub ajakirjadesse kuulutusi ning kasseerib nende eest raha, ilma et mõtlekski neid kuulutusi ajakirjades avaldada. Seejuures valib osav kelm oma ohvreiks peamiselt uusi ärimehi, kes hiljuti alles äri avanud ja kõigi säärase võttega veel ei ole kogenud. Kõnesolev P. on korralliku välimusega osav noormees ja on suutnud juba mõneltki ärimehelt raha välja petta.

Teadaandeid merimeestele.

Kaubandus-tööstuskoja laevasõidu sektiioon teatab laevaomanikele ja kapteneile, et 1. aprillist 1932. a. lõpetatakse riigi sillavahtide poolt laevade kinnitusotste (trösside) vastuvõtmine ja lahtilaskmine. Laevakaptenid ja laevakontorid, kellele laevad adresseeritud, on sellest ajast peale kohustatud ise hoolitsema laevade kinnitusotste vastuvõtmise ja lahtilaskmise eest sadama sillal.

Tähelepanuks laevajuhtidele.

Eesti peakonsulaat Kopenhaagenis juhib eriti purjekate kaptenite tähelepanu sellele, et sissekanded laeva päevaraamatusse tulevad teha võimalikult täpselt, kuna vastasel korral võivad ebatapsad sissekanded päevaraamatus olla põhjuseks prahiraha kinnipidamiseks. Kinnipeetud prahirahade tagasinõudmine on siis kerge, kui laeva päevaraamat on peetud korralikult. Kui aga, näiteks, jäetakse märkimata andmed laeva pumpanemise kohta, siis avanevad vastaspoolel võimalused ettekäänete leidmiseks ja kasutatakse ära meie laevajuhtide saamatust.

Balti riikide majanduslikust koostööst.

(Väliskaub. osak. inform.)

„Lietuvos Žinios“ oma 1. oktoobri juhtkirjas kirjutab: „Ühenduses majanduslike raskustega tuleb mõelda Balti riikide majandusliku koostöö üle.

Kolmest Balti riigist võib ainult Leedu eksporteerida teravilja, mis Läti ja Eesti importeerivad. Kui need kolm riiki leiaksid võimalusi koos töötada, sõlmides tihedamaid majanduslike suhteid, siis võiksid kõik kolm luua ühe turu, kus vili leiaks tarvitamist nagu siseturul.

Teiselt poolt on teada, et mõned tööstus-
harud on ühele või teisele neist riikidest üle
jõu käivad — kas oma kallidusest või oma ula-
tuselt: liig väike turg ei tasu ära toodangu ku-
lusid. Hoopis teine asi oleks, kui valmistataks
kõigile kolmele riigile.

Kolme Balti riigi turu jaoks valmistades,
saades selleks teatavaid kindlustusi, võiks tek-
kida ka uusi valmistamise võimalusi.

Kaaluda tuleks ka parallelismi küsimust.
Kui tekiksid uued valmistamise võimalused,
võib-olla poleks tarvidust võistelda ja vastavais
tingimustes võiks ratsionaliseerida tööstuse, mis
lahendaks ka turgude küsimuse.“

Äride lahtiolekust Leedus.

Praegu on Leedus ärid lahti hommikust kella
9 kuni kella 7-ni õhtul, laupäeviti ja pühade eel
— kuni kella 8 õhtul; toiduainete-kauplused on
avatud kella 7 homm. kuni kella 8-ni õht.

On kuulda, et 1. oktoobrist tahetakse äride
lahtioleku aega veelgi pikendada, nimelt: kella
8 homm. kuni 8-ni õhtul.

Trikoo- ja sukavabrik

„Estotrikoo“.

Tallinn, Kopli t. 22, tel. 439-62.

Valmistab igasugu tri-
kood, pesuks ja kleiti-
deks, naist. sukki, puu-
villast, siidist, villast ja
nende segust.

!!! Uudiskaup !!!

Kartulisaak Rootsis.

Rootsi kohta teatatakse, et käesoleval aastal
on seal kartuli külvipindala märksa vähem kui
möödunud aastal, samuti on vähemad ka saagi-
lootused.

Soome :

Sibulate turg Soomes.

(Väliskauband. osak. inform.)

Turu nõudmine kvaliteedi suhtes on peaa-
jaliselt, et kaup oleks puhas ja hästi kuivatatud,
sest niisked sibulad minevat Soome kliimas ker-
gesti rikki. Tähtis on ka, et kaup oleks hästi
sorteeritud suuruse järgi. Saksamaal ja Hollan-
dis sünnib sorteerimine kuuldavasti masinate
abil, mistõttu valik äärmiselt täpne. Parimaks
kaubaks loetakse sibulad, mille läbimõõt 4 kuni
6½ cm. Muidugi võib müüa ka 2 cm ja 8 cm
läbimõõduga sibulaid, kuid need peavad olema
eraldi valitud, mitte milgi tingimusel suured ja
väikesed segamini.

Segakaupa ei taha ükski kaupmees osta ja
hind on sel puhul ka kuni 50% odavam. Pakki-
da tuleb kaup 50 kg.-listesse kottidesse. See
pakkimisviis on Soome turul täiesti läbi löönud,
nii et hind noteeritakse koti üksust aluseks
võttes.

Toll sibulailt on Soomes Smk. 1:50. Eesti
sibulailt on kaubalepingu erisoodustuse põhjal
tollialandus 50 %, seega siis Eesti kaubalt
0,75 kg-lt.

Hind on praegu keskmiselt: Saksa sibulad
Smk. 40:— 50 kg. koti eest ja Hollandi sibulad
Smk. 36:— 50 kg. koti eest, mõlemad hinnad cif
Helsingis. Arvesse võttes, et Eesti sibulailt
kotilt tollikulud on 38:— Smk. vähemad kui
teistest maadest, tuleb Eesti kauba cif hind ar-
vata 60—70 Smk. peale. Kõige suurem nõudmi-
ne kauba järele on harilikult oktoobrikuus, kus
engrossistid talveks tagavaradega end varusta-
vad. Maksutingimused on puhtas rahas kauba
vastuvõtmisel. Engrossistid ise müüvad 15 kuni
30 päeva lahtise arvega.

Sibulate väljaveost huvitatud Eesti ettevõt-
jad võivad saada üksikasjalisemaid teateid Soo-
me importööride kohta välisministeeriumi välis-
kaubanduse osakonnast.

Õunte hind Soomes.

Eesti õunte hind Helsingis on suurmüügil
120—150 Smk. kast, väikemüügil kilogrammi
viisi 6—10 Smk. kg.

Tarvitage uudisena turule
lastud
kodumaa kingakreemi

«STAR»

milline on headuselt võrratu!

Eesti värvivabrik «STAR»
Tallinn, U.-Sadama 10, tel. 311-02.

Toiduainete turg.

London.	
10. X. Nisu, kaal — 496 Ingl. nl.	
Northern Manitoba	£
Hard Winter	27/—
Rosario Santa	22/1½
„ Jahu, kaal — 280 Ingl. naela.	23/6
Manitoba	21/—
Austraalia	16/7½
Kansas	23/3
„ Odrad, Kanada nr. 3, kaal —	
370 Ingl. naela	18/3
California, kaal — 420 Ingl.	
naela	39/—
„ Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela	
La Plata	15/—
Canada nr. 2	
3. X. Linad, cif.	
Riga Livonian Z. K.	36.—
Pärnu H. D.	34.—
Slanetz U/A Medium	42.—
„ Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
iiri	sh 60.0—80.0
Daani	62.—
Hollandi	58.—
„ Munad, kaal —120 Ingl. naela	
Inglise	15.0—18.6
Daani	14.3—15.6
„ Või.	
Daani	132.—134.—
Läti	—
Leedu	—
Eesti	—
Siberi	—
Uus Merimaa	—

Hamburg.	
10. X. Nisu.	
Sisemaa, tonni eest	Rmk. 11.20—11.25
Manitoba, cif 100 kg. eest term. fl.	—
Western II, cif 100 kg. eest	—
Hard Winter II, cif 100 kg. eest term. „	5.65
„ Rukis.	
Sisemaa, tonni eest loco	Rmk. 10.00—10.10
„ Kaerad.	
Sisemaa, tonni eest	7.80—7.90
„ Odrad, suve.	
Sisemaa, tonni eest	8.40—8.80
„ Odrad, talve.	
Sisemaa, tonni eest	8.25—8.35
„ Suhkur.	£ 6¼—6/11¼
Hollandi, laadimisel	—
C. S. R. — do —	—
Poola — do —	—
Java, valge	—
„ Riis, Burmah II, 50 kg. eest	10/—
„ Rasv.	
American Purelard	\$ 23¼
Steamlard	22¼
Berliin.	
„ Või.	
Sisemaa või I sort	Rmk. 118.—
„ „ II „	105.—
„ „ III „	91.—
Eesti	120.—122.—
Läti, punane	121.—123.—
„ must	117.—118.—
„ Soome	114½
Siberi	112.—132.—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	29. IX	30. IX	1. X	2. X	3. X	5. X	6. X	7. X	8. X	9. X	10. X
Frank . . .	97.75	98.37	100.20	100.8	97.50	96.37	98.87	98.75	97.12	98.68	98.25
Dollar . . .	3 84	3.87 ^{1/2}	3.955	3.96 ^{7/8}	3.8450	3.795	3.90	3.895	3.8250	3.885	3.87
Rootsi kroon	17.25	17.12	16.87	16.75	16.125	16.50	16.62	16.87 ^{5/8}	16.62 ^{5/8}	16.875	16.56
Daani kroon	17.25	18.00	17.81	17.87	17.25	17.375	17.37	17.31	17.25	17.50	17.62 ^{5/8}
Norra kroon	17.75	18.00	17.68	17.90	17.375	17.375	17.62	17.37 ^{5/8}	17.31	17.37 ^{5/8}	17.375
Saksa mark .	16.50	16.56	16.87	17.09	16.87	16.62	17.—	16.87 ^{5/8}	16.43	16.62	16.56
Soome mark			155.50	165.00	162.50	155.—	165.—	160.—	160.—	160.—	160.—
Floriin . . .		9.65	9.78	9.88 ^{1/2}	9.55	9.43	9.65	9.64 ^{5/8}	9.49	9.64	9.50
Liira		76.75	77.50	77.37	75.62	74.50	76.50	75.62	74.62	74.87	75.25
Helveetsia fr.		29.89	20.25	20.25	19.50	19.375	19.75	19.90	19.56	19.56	19.75
Tšehhosl. kr.										131.—	130.—
Belgia frank			28.18			27.25	27.68	27.81	27.43	27.625	27.62 ^{5/8}
Sillingid . .			30.—	28.50				26.04		21.—	30.—
Pengo											
Latt				21.50	20.50	20.50	20.—	20.50	20.—	20.50	20.50
Litt									38.50	38.50	
Tšerv.											
Eesti kroon .					18.12						
Hõbe p/unts					16 ^{3/8}	17 ^{1/4}	16 ^{7/8}	16 ^{7/8}	17 ^{5/16}	17 ^{3/8}	17 ^{7/16}
Plaat. p/unts					165-172/6						
Kuld p/unts .						108/6	108/3	105/8	107/8	107/—	

	B E R L I N										
	29. IX	30. IX	1. X	2. X	3. X	5. X	6. X	7. X	8. X	9. X	10. X
Naelsterling .	16.40	16.40	16.70	16.70	16.30	16.05	16.10	16.45	16.15	16.25	16.27
Frank	16.70	16.70	16.70	16.70	16.70	16.70	16.72	16.72	16.70	16.70	16.70
Dollar	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213
Rootsi kroon	97.00	97.00	97.—	99.—	99.—	99.—	96.50	97.75	96.50	96.50	97.—
Daani kroon	92.50	92.50	93.—	94.—	93.50	93.—	93.—	94.25	93.50	93.—	93.25
Norra kroon	93.—	92.50	93.—	94.—	93.—	91.50	93.50	93.50	93.—	93.—	93.25
Soome mark	10.10	10.10	10.30	10.30	10.30	10.20	10.35	10.35	10.35	10.35	10.35
Floriin	170.—	170.—	170.—	169.90	169.80	169.75	169.65	170.—	170.—	170.—	170.25
Liira	21.25	21.05	21.50	21.50	21.35	21.40	21.50	21.60	21.60	21.65	21.70
Helveetsia fr.	82.40	82.45	82.55	82.55	82.50	82.40	82.50	82.60	82.60	82.60	82.60
Belgia frank	58.72	58.85	58.90	58.85	58.85	58.85	59.20	59.20	59.20	59.—	59.10

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg. eest ühes valge puuvil-lase kotiga.

Püüljahu:

Rukkipüül patent (à 50 kg.)
 „ harilik
 „ № 3
 „Eesti Parem“ saiajahu (à 50 kg.)
 „Kalev“
 „Taara“
 „Kungla“
 „Sampo“
 Manna
 Granular

Kroonid.

100 kg. 31.50
 „ 28.50
 „ 27.50
 „ 40.20
 „ 38.00
 „ 37.00
 „ 31.00
 „ 25.00
 „ 45.00
 „ 41.50

Kroonid.

Granular poolsõre saiajahu (à 50 kg.) 100 kg. 43.00
 „ sõre „ „ „ 45.00
 J a h u d : nisu, pehme, Ameerika
 ja Inglise 100 kg. 46.00—48.00
 „ sõre, Ameerika
 ja Inglise „ 46.00—48.00
 „J. Puhk ja Pojad“ suurveski
 Jahu: rukki „ 16.20—17.00
 rukkipüül „ 27.50—31.50
 nisu, pehme —
 sõre „ 25.00—45.00
 Kaerahelbed (Herkolo) kg. 0.29

		100 kg.	Kroonid.			1000 kg.	Kroonid.
A/S. Rotermanni teh.				Kivisüsi, sepa			
Jahu: rukki			16.00—17.00	Koks, kütte			43.00—43.50
" " püül			26.20—27.00	Kütteturvas (Riigi turbatööst.)			10.00
" " nisu, pehme — sõre			23.60—46.60	Põlevkivi, I sort A fr. Kohtla j.			6.10
Nisu, Eesti riigihind			18.00—21.00	" " I " B			5.50
" külvi, suvi „Rubin“			—	" " II "			4.50
Rukis, Eesti 11 1/2" holl. k. riigihind			15.00	" " III "			2.50
Kaerad, toidu, Eesti			9.50—10.00	" " asfalt, mastiks, netto	100 kg.		6.00
" " Vene			10.25—10.50	" " fenolaat, netto			8.50
Odrad, õlle, Poola			16.00	Karbolineum A & B			15.00
" toidu, Eesti			14.00	" " C, netto			13.00
Herned, valged, Vene			—	" " D, netto			12.00
" " Hollandi			—	Estobituumen-pigi D & E, netto			9.50
Ristikhein, punane, Siberi, külvi			—	" " A, B ja C tünnides, brutto			9.50
Riis, Burma II			30.00—31.00	" " tooresõli, netto			6.00
Kartulid, eksport			—	" " raskeõli A. B. C.			9.00
Kartulitärklis „Supérieur“			28.00	" " mootornafta			9.00
Siirup, kartuli, 420/0			32.00	Imbutusõli A, netto, vaatides			9.00
Glükoos			25.00	" " B "			8.25
Või, eksport, I sort	1 kg.		1.50—1.55	" " C "			7.50
Margariin, välismaa			—	Katuselakk, franko jaam, brutto			10.00
" " kodumaa			0.87—1.00	Raualakk, vaatides			22.00
Kaseiin, Eesti	100 kg.		—	Fenolaat, vaatides, netto			8.50
Juust „Schveitsi“, kodumaa	1 kg.		1.80—1.90	Viljapuu-karbolikum, netto	Hr.		0.25
Munad, eksport, Is. (kast 360 tk.) kast			23.40—24.30	Raud, sordi	100 kg.		10.00—12.0
Kakao, Hollandi	1 kg.		1.25—1.70	" " vits			15.20
" " Inglise			1.20—1.45	" " plekk			13.50—24.00
Kohv, Rio, Santos jne.			2.30—2.50	" " plekk, tsingitud			32.00—35.05
" " Kesk-Ameerika sordid			3.10—4.80	" " talad			11.00—11.50
Tee, laht., Orange Pekoe, Tseilon			5.00—5.50	Teras, Inglise			70.00—100.00
" " Orange Pekoe, Java			3.80—5.00	" " Saksa			70.00—100.00
" " Moning, Hiina			4.00—4.70	" " vedru			20.00—22.00
Suhkur, peenike, valge, Saksa	100 kg. 25 5j		25.00—26.00	Inglistina			300.—
" " Tšehhoslov.			—	Seatina			45.00—45.00
" " Poola			25.50—26.00	Vaskplekk, punane			160.00—28.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun			—	" " valge			150.00—100.00
jaam Irboska ja Narva			3.40	Tsinkplekk			70.00—780.00
" " Saksa			3.40	Masinaõli			26.00—25.00
" " Poola			3.40	" " Poola			22.00—247.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn			—	" " Ameerika			26.00—30.00
" " „Matfulls“			—	Mootorõli			35.00—43.00
" " Schoti „Matties“ I sort			50.00—55.00	Autoõli, Ameerika			39.00—105.00
" " II "			45.00—46.00	" " poola			—
" " Schoti „Matfulls“			70.00—72.00	Linaseemneõli			70.00—75.00
" " Norra			—	Värnits			72.00—77.00
" " Islandi			20.00—25.00	Tsilindriõli, Ameerika			34.00—35.00
Liha, sea, I sort	1 kg.		0.60—0.63	" " Vene 280 ⁰			33.00
Liha, looma, I sort	1 kg.		0.30—0.45	" " 320 ⁰			50.00—55.00
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.		—	" " Ameerika 280 ⁰			31.00—36.00
" " päevalille			12.00	" " 320 ⁰			44.00—50.00
" " suhkrupeedi			5.00	Nafta, Vene			11.75
Jahu, päevalille			12.90	" " Ameerika			11.75
Segajõutoit I s.			12.00	" " Poola			11.75
" " II s.			10.80	Petrooleum, Vene, tsisternid ja			—
Sojatangud			14.00	vaadid			12.00—13.00
Nisukliid			7.00—7.50	" " Am., tsistern. ja vaadid			12.00—13.00
Maapähklikoogid			14.50	" " Poola			—
Sõddaherned			—	Bensiin, Vene			27.00—35.00
Sõddajahu			—	" " II sort			—
Puuvillane riie Bjas, netto	meeter		0.47—0.58	Bensiin, Ameerika			27.00—35.00
" " Mitkal			0.31—0.43	" " Riigi põlevkivitööst., se-			—
Lina, Petseri, saatejaam	1000 kg.		—	gatud välisbensiiniga au-			27.50
" " Võru			—	tode jaoks, franko Tallinn			—
" " Liivi			—	Mootorpetrooleum			14.—
Õlilinnaseemned, 90% baas,			—	Pesusooda, kodumaa			8.00—9.00
saatejaam			—	Seebikivi			25.50—29.00
Linaseemned, külvi, 95% baas,			—	Värvid, nigros, veessulav, välism.	1 kg.		5.50
saatejaam			—	" " tsinkvalge, välism.			0.70
Kivisüsi, auru, Yorkshire,			—	" " tinavalge,			0.70
2 korda pestud	1000 kg.		28.50—29.00	" " ooker,			—
" " „Newcastle“			27.00—27.50				—

Kroonid.

Väetisained, salpeeter, Tšiili	kott	—
„ superfosfaat 18—20%	„	—
„ Thomasjahu 15—16%	„	—
„ Lubjasalpeeter	„	—
Väetisained, kaalisool, 40 ⁰ / ₀	kott	—
Väetisained, kainiit 12 ⁰ / ₀	„	—
Väevelhapu ammoniaak	„	—
Lubjalämmastik	„	—
Fosforiit, Eesti, 25—27%	„	—
Leunasalpeeter, 26%	„	—
Nitrofoska	„	—
Segafosforiit	„	—
Paber, rotatsiooni	100 kg.	23.20
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg. fr. Tallinn	tünn	8.75
Kriit, toores	100 kg.	5.15—6.50
„ pestud	„	5.50—6.50
Kivitõrv	„	11.50—24.00
Puutõrv	„	20.00—26.00
Lubi	„	3.50
Kips, tükkides, franko vagun	„	—
„ Irboska 1000 kg.	„	15.25
„ jahvatatud	„	24.40
„ krohvimise	„	36.60—42.70
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	„	45.00—50.00
Silikaat I s., fr. vabrik	„	39.00—40.00
Tulitikud, orig. kast (5000 toosi)	„	130.00
Nahk, talla, Eesti	1 kg.	—

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest
ingl. pens (d) loko 4.54, det. 4.15, jaan. 4.17,
märts 4.23, mai 4.30.

Peekonsigade nädalahinnad Tall. 20.—26. sept. 1931:

Peekonsigade tapakaalud I sort	II sort	III/IV sort	
60—72 kg	—52	—48	makstakse
55—59,5	} —48	} —45	siseturu
72,5—75			
50—54,5			
75,5—80	—45	—43	hinnad

Juuremaks fondist I ja II sordi peekonsea eest
tapakaaluga 60—72 kg. 5 kr.

Prahid:**Lina**

Tallinn — Stettiin	1000 kg.	Rmk.	22.50
„ — Ghent	1016 kg.	sh	18/—
„ — Dundee	„	„	32.50
„ — Belfast	„	„	47/50

Puumaterjaalid Standard

Tallinn — London	„	sh	37/6
„ — Hull	„	„	36/—
„ — Manchester	„	„	42/6
„ — Grangemouth	„	„	32/6
„ — Belfast	„	„	—
„ — Dundee	„	„	33/—
„ — Antwerpen	„	„	30/—
„ — Ghent	„	„	30/—
„ — Rotterdam	„	hfl.	19/—
„ — Amsterdam	„	„	20/—

Segakaup

Tallinn — Stettiin	1000 kg.	Rmk.	18—25—
„ — London	1016 kg.	sh	15—40/—
„ — Stokholm	1000 kg.	rkr.	10—30
„ — Stettiin	või tünn	Rmk.	1.50
„ — London	„	sh	—

Tallinna fondibörsi kursisedel.

New-York	T.	6. X. 1931	7. X. 1931	8. X. 1931	9. X. 1931	10. X. 1931	12. X. 1931
1 dollar	O.	3.7280	3.7280	3.7280	3.7280	3.7280	3.7280
	M.	3.7580	3.7580	3.7580	3.7580	3.7580	3.7580
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	14.20	14.55	14.40	14.30	14.40	14.40
	M.	14.70	15.05	14.90	14.80	14.90	14.90
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	87.00	87.00	87.00	87.00	87.00	87.00
	M.	89.30	89.30	89.30	89.30	89.30	89.30
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	9.30	9.00	9.30	9.30 n.	9.30 n.
	M.	9.40	9.40	9.40	9.40	9.40	9.40
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	95 n.	95 n.	95 n.	95 n.	95 n.
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	95 n.	95 n.	95 n.	95 n.	95 n.
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	95 n.	95 n.	95 n.	95 n.	95 n.
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	14.52	14.60	14.60	14.65	14.65	14.65
	M.	14.82	14.90	14.90	14.95	14.95	14.95
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	149.70	1.50	1.50	150.25	150.25	151.00
	M.	151.70	1.52	1.52	152.25	152.25	153.00
Riig 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.05	72.05	72.05	72.05	72.05 n.	72.05 n.
	M.	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.75	72.95	72.95	73.30	73.40	73.43
	M.	73.75	73.95	73.95	74.30	74.40	74.40
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	51.70	51.95	51.95	51.95	52.05	52.05
	M.	52.50	52.75	52.75	52.75	52.85	52.85
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	19.05	19.05	19.05	19.10	19.10	19.10
	M.	19.70	19.70	19.70	19.75	19.75	19.75
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	10.90	10.90	11.00	11.00	11.00	11.00
	M.	11.25	11.25	11.35	11.35	11.35	11.35
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	52.85	52.85	52.85	52.85	52.85	52.85
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	65.80	65.80	65.80	65.80	65.80	65.80
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	39.00	39.00	39.00	39.00	39.00	39.00
	M.	43.00	43.00	43.00	43.00	43.00	43.00
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	36.90	36.90	36.90	36.90	37.00	37.00
	M.	37.50	37.50	37.50	37.50	37.60	37.60
Moskva 100 rubla (tšekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	73.15	73.15	73.15	73.15	73.15	73.15